

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Tum etiam propter munerum acceptionem, & quia deprehensus cum meretrice ferebatur. Sed hanc narrationem esse falsam contendit illustrissimus Cardinalis Baronius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

expans in Concilio super Archiepiscopos & Episcopos regni Anglici, aduersum se commouet indignationem Anglorum.

III. Tum etiam propter munus acceptionem, & quia deprehensus cum meretricie ferebatur. Sed hanc narrationem esse falsam contendit illustrissimus Cardinalis Baronijs.

IV. Referuntur verba sancti Bernardi, qui mores improbos cuiusdam Legati describit, rapacitatem illius in primis exagitat.

V. Rogerius Hovedenus in causa sancti Thome Cantuariensis loquens de Legatis Romanae Ecclesiae, ait eos plus aurum & argentum sive quam iustitiam & aequitatem.

VI. Ioannis Neapolitani horrenda cupiditas & avaritia, qui lucri causa etiam iniustissimam causam iniquissima sententia absolvit. Tum impudens eius responsum.

VII. Adeo vulgata tum res erat Legatorum avaritia, ut cum Ioannes Anagninus in Galliam missus esset ad revocandam concordiam inter Reges Francia & Anglia, & isti palam faueret, publice obiectum ei ab alio sit illum obsecisse sterlingos Regis Anglia.

VIII. Willelmus Episcopus Eliensis, Legatus in Anglia & Hybernia, grauis nimium fuit Ecclesiae Anglicanae, cunctos ad inopiam redigens. Elegans locus ex epistola Hugonis Episcopi Coventrensis, qui ait crucem illius Legati redemisse id est ad redemptionem coegisse omnes Ecclesias Angliae, nec fuisse aliquem immunem qui crucis illius stigmata non sentiret. Sed ad excusandos istius Legati actus extant scripta Petri Blesensis & Celestini III.

I NVITUS aggredior narrationem tot fedissimorum facinorum per provincias patrorum à Legatis, quæ virorum sanctissimorum ac doctissimorum querelas ventustis temporibus non semel excitarunt. Etenim quando ita Deus voluit ut in me susciperem istud argumentum, revocandus gradus non est, immo per tot probra & discrimina pergendum est inoffenso pede. Scilicet ex illa turpium facinorum commemoratione illum maximum profectum percipimus, quod ætatis nostræ felicitatem nobis gratulabimur, ætatis inquam nostræ, quæ cum remota multum sit à malis illis temporibus, non patitur nunc populationes provinciarum, & lætatur agnovisse tandem orbem necessariam non esse Legatorum præsentiam in provinciis, quæ tamen necessaria putabatur esse quo tempore frequentia Legatorum urgebantur. Narraturum igitur probra atque dedecora Legatorum, sequemur ordinem temporum; illud tamen in primis præfati, non omnia congerere nos quæ Romanum nomen ventustis temporibus in invidiam adduxerunt, sed quosdam tantum eventus colligere, ut ostendamus generalem fuisse eam pestilentiam, eisdemque fuisse omnium propè Legatorum mores, eandem comparandarum divitiarum aviditatem. Nam illud præcipuè in Legatis accusavit an-

tiquitas. Testis sit Willelmus Malmesburiensis; qui describens ea quæ anno MCXVII. acciderunt in Anglia ob frequentiam Legatorum, & ad propulsandam Legatorum ingrumentum rapacitatem, ut Baronij verbis utamur, ait illos nullo magno rei publicæ fructu advenisse, attamen cum grandi præda recessisse, & in ea causa commemorat violentiam denariorum. Nam & in principio regni Henrici, inquit, venerat Angliam ad exercendam legationem Guido Viennensis Archiepiscopus, qui postea Apostolicus fuit, tunc Anselmus, nec multo post quidam Petrus; omnesque reversi nullo effectu rei, grandi præda sui, Petrus maxime, quod omnes eum incendere carerent, qui esset filius Petri Leonis summi Romanorum Principis. Crebra ergo ad Angliam commebat legatio Romanorum insidiantium imbecillitati Radulphi. Sed effugabantur omnes cautela Henrici. Nolebat enim in Angliam præter consuetudinem antiquam recipere Legatum nisi Cantuariensem Archiepiscopum. illique libenter refringebant impetum propter violentiam denariorum.

II. Aliquot exinde post annos, cum Ioannes Cremenensis sanctæ Romanæ Ecclesie Tituli sancti Chrysogoni Presbyter Cardinalis venisset in Angliam, proque dignitate Legati primum locum ubique occuparet super Episcopos, etiam in Conciliis, commovit ea res animos provincialium, quia nova præsumebantur. Rem ita narrat Gervasius Dorobernensis in actibus Pontificum Cantuariensium: *His diebus venit in Angliam Legatus quidam nomine Iohannes, à Willelmo Cantuariensi Archiepiscopo & Turstano Eboracensi & Episcopis Angliæ nimis pompose susceptus est. Post moedicum idem Legatus, peragrata Angliæ, celebravit Concilium apud Westmonasterium, & totam Angliam in non modicam commovit indignationem. Videres enim rem eatenus regno Anglorum inauditam, Clericum scilicet presbyterij tantum gradu perfunctum Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, totiusque regni nobilibus qui confluerant, in sublimi folio præsidere, illos autem deorsum sedentes ad nutum ejus vultu & auribus animum suspensum habere. Die quoque Pasche cum idem primò veniret in Angliam, officium diei loco Summi Pontificis in matrice Ecclesiæ celebravit, eminenti cathedra præsidens, & insignis pontificalibus utens, licet non Episcopus sed simpliciter fuerit Presbyter Cardinalis. Quæ res quàm gravi multorum mentes scandalor vulneraverit, & inusitata negotij novitas & antiqui regni Anglorum detrita libertas satis indicat.*

III. Non solum autem propter hanc novitatem in se concitavit hic Ioannes odia Anglorum, sed etiam propter munus acceptionem, ut observat Henricus Archidia-

Baron. ad an. 1117. §. 9.

Willelmus Malmeburgh. l. 1. c. 1. pontif.

Vide infra cap. 11. §. 4.

Gervas. Dorob. pag. 1064.

*Henr. Hun-
don. lib. 7.*

conus Huntindoniensis his verbis: *Ad Pascha verò Iohannes Cremenſis Cardinalis Romanus deſcendit in Angliam; perendinansque per episcopatus & abbatias, non sine magnis muneribus, ad nativitatem sancte Mariae celebravit Concilium ſolenne apud Londoniam. Nolo heic commemorare foediffimum facinus quod paulò post iſta narrat idem Huntindoniensis, de meretrice nimirum deprehenſa cum Legato, cum ſciam illuſtriſſimum Cardinalem Baronium contendere narrationem hanc eſſe falſam. Quanquam ſi quis eam veram præſtare vellet, facilè, ut ego quidem arbitror, argumenta Baronij diſſolveret.*

*Baron. ad an.
1155. f. 14.*

*Baron. ad 1151. 5.
6. Otto Frimſg.
lib. 1. de geſt. Fri-
der. c. 61.*

*S. Bernard.
epiſt. 190.*

IV. Tempore dein Eugenij III. fuit quidam Legatus adeo infamis & inverecundus ut iracundiam ſancti Bernardi adverſum ſe excitaverit. Fuit iſ, ut Baronius adnotat, Iordanes Cardinalis, Legatus tum ad Conradum Imperatorem miſſus. Sic ergo de eo ſcribit ſanctus Bernardus ad Hugonem Episcopum Oſtienſem: *Pertransit Legatus veſter de gente in gentem & de regno ad populum alterum, foeda & horrenda veſtigia apud nos ubique relinquens. A radice Alpium & regno Theutoniarum per omnes penè Eccleſias Francie & Normannia & circumquaque circumiens uſque Rothomagum vir apoſtolicus replevit non evangelio ſed ſacrilegio. Turpia fertur ubique commiſſiſſe, ſpolia Eccleſiarum aſportariſſe, formoſulos pueros in eccleſiaſticis honoribus ubi potuit promoviſſe, ubi non potuit voluiſſe. Multi ſe redemerunt ne veniret ad eos. Ad quos pervenire non potuit, exegit & extorſit per nuntios. In ſcholis, in curiis, in triviis, fabulam ſe ipſum fecit. Seculares, religioſi, omnes malè loquuntur de eo. Pauperes & monachi & Clerici conqueruntur de eo. Homines quoque ſuae profeſſionis ipſi ſunt qui magis exhorrent & famam ejus & vitam. Hoc teſtimonium habet & ab his qui intus & ab his qui foris ſunt.*

V. Nihilò favorabilior Legatis Romanis fuit Rogerius de Hoveden in cauſa ſancti Thomae Cantuarienſis. Agens enim ad annum MCLXV. de diſcidio quod exortum erat inter eundem Thomam & Henricum ſecundum Regem Anglorum, adverſus quem Henricus legatos ad Alexandrum Papam miſerat, addit: *Illi autem videntes ſe non poſſe proficere, petierunt à Domino Papa duos Legatos mitti in Angliam ad cognoscendam controverſiam quae erat inter Regem & Archiepiſcopum Cantuarienſem, & ad determinandam eam in honorem Dei & ſanctae Eccleſiae & regni. Sed Dominus Papa nullum Cardinalem nec aliquem Legatum mittere voluit, ſciens quòd Rex Anglia potens erat in opere & ſermone, & quòd Legati ex facili poſſent corrumpi, utpote qui plus aurum & argentum ſitiunt quàm juſtitiam & aequitatem.*

VI. Eadem tempeſtas protulit monſtrum avaritiæ, Ioannem ſcilicet Cardinalem Neapolitanum vulgò dictum, qui lucri cauſa, ut Baronius obſervat, frequenter munus legationis in Siciliam ab Alexandro tertio extorquere conſuevit. Nolo heic commemorare quæcunque de eo narrat Hugo Falcandus, illorum temporum elegantiffimus ſcriptor. Sufficiet unica cauſa divortij Comitum Richardi, quam iſte Legatus ſummo jure contra fas & iſtituta majorum diremit pecunia corruptus. *Per idem tempus, inquit Hugo Falcandus, Richardus de Sagio Panhormum veniens, uxorem ſuam ſororem Bartholomaei Perſini ſecum adduxerat, ut, ea diſmiſſa, nepem Archiepiſcopi Capuani nobiliſſimam meretricem, cujus amore dudum captus fuerat, matrimonio ſibi conjungeret. Hic cum Apulia diu Capitanens & magiſter Comeſtabulus extitiſſet, toties aliis rebellantibus fidem inconcuſſam retinens, nunquam ab Rege deſecit: quem Regina benignè ſuſcipiens, dedit ei comitatum Richardi de Aquila Fundani Comitum, qui ſine ſpe reditus in Romanorum finibus exulabat. De ſolvendo quoque matrimonio præcepit Curia familiaribus ut convocatis Episcopis aliſque perſonis eccleſiaſticis, & auditis utriuſque partis allegationibus, quòd inde dicitur aequitas expedirent. At illi rogaverunt Cardinales ut ejuſdem intereſſent examinationi negotij, eò quòd ipſi promptiores harum rerum haberent notiitiam, cum Romana Curia frequenter ſuper hujusmodi cauſis cognosceret. Ioannes ergo Neapolitanus eorum facile petitioni conſenſit. Episcopos autem Hoſtienſis, vir honeſtatis non indubiae, cum ſocium ſuum vididiſſet muneribus & gratia eſſe corruptum, eoque ipſo rectè iudicandi libertatem ſublatam, nullis precibus adduci potuit ut eorum vellet iudicii intereſſe. Cauſa verò propter quam predictus Richardus putabat oportere diſſolvi conjugium hæc erat, quòd ſe dudum ante contractum matrimonium cum quadam uxoris ſuae conſobrina rem habuiſſe dicebat. cujus rei teſtes proceſſerant duo Milites hoc ſe vididiſſe certiſſimè proteſtantes. Quòd cum adverſa pars denegaret, eſſentque qui falſum eos perhibere teſtimonium probaturi aſſererent, cauſam ejuſmodi crederent, eſſi conſitaret ad ſolvendum matrimonium poſſe ſufficere, ſed ut objecti conſanguineæ ſuae criminis injuriam propulſarent, Cardinalis rem breviter ſatagens deſinire, predictos teſtes jurare præcepit. Inde ſoluto matrimonio, & ab utraque parte de non coeundo deinceps præſtito ſacramento, Richardo poteſtatem dedit ad ſecundas nuptias licitè tranſeundi, illam autem juſſit ſine ſpe conjugij permanere. In quo licet eum eccleſiaſtici viri qui aderant, Richardi de Sagio & amicorum ejus gratiam ſequutum fuiſſe non ambigerent, illud tamen propenſius mirabantur, quòd viro qui deliquerat abſoluto, mulieri, quæ nihil*

*Baron. ad an.
1157. f. 14.*

*Hugo Falcandus
in ill. lib.
147. 11.*

*Men
24.*